
Sadržaj

Uvod, xv

Poglavlje 1	Osnove HTML-a	2
	Preuzimanje i instaliranje PWS Web servera	16
	Rad s PWS Web serverom i objavljivanje Web stranice	18
	Opisivanje sadržaja Web stranice naslovom	22
	Prepoznavanje Web dokumenata pomoću definicije tipa dokumenta	23
	Umetanje komentara u Web dokument	24
	Zadavanje fonta za tekst Web stranice	26
	Kontrola toka teksta pomoću oznaka za pasus i oznaka za prelom reda	27
	Menjanje veličine teksta pomoću oznaka nivoa naslova i atributa <i>size</i> oznake fonta	30
	Menjanje boje teksta HTML dokumenta	31
	Dodavanje slika na Web stranicu korišćenjem osnovne oznake <code><img></code>	33
	Menjanje poravnanja teksta i slika	35
	Dodavanje hipertekstualne veze na Web stranicu	37
	Uređivanje slova i reči pomoću oznaka za formatiranje znakova	39
	Korišćenje simbola i specijalnih znakova u HTML dokumentu	40
	Korišćenje horizontalnih linija za organizovanje sadržaja Web stranica	41
	Korišćenje HTML oznaka bloka citata za definisanje leve i desne margine	43
	Pravljenje uređenih i neuređenih lista	44
	Pravljenje ugnježdenih lista	46
	Pravljenje lista definicija	48
	Korišćenje HTML oznaka unapred formatiranog teksta za kontrolu prikaza sadržaja Weba	49
	Prikazivanje navigacionog menija unutar okvira Web stranice	50
	Istovremeno prikazivanje više Web stranica na ekranu	52
Poglavlje 2	HTML tabele	56
	Pravljenje tabele s ćelijama koje se protežu na više kolona ili redova	64
	Debljina ivica tabele i ćelija	66
	Boje ivica tabele i ćelija	68
	Slike i boje u pozadini	69
	Određivanje vrednosti atributa boja	72
	Razmak između ivice i sadržaja ćelije i razmak između dve ćelije	74
	Podlašavanje dimenzija tabele pomoću relativnih i apsolutnih vrednosti	75
	Podlašavanje dimenzija ćelija pomoću relativnih i apsolutnih vrednosti	76
	Horizontalno i vertikalno poravnanje sadržaja ćelija	77
	Poravnanje tabele na Web stranici	79
	Određivanje širine i visine ćelije ubacivanjem providnog GIF-a	80
	Smeštanje teksta oko slike	81

	Prikazivanje umanjenih sličica u tabeli	83
	Pravljenje znakova za nabranjanje i lista pomoću tabela i slika	84
	Pravljenje trake za navigaciju korišćenjem tabele	86
	Dodavanje slika i veza ćelijama tabele.	87
	Upravljanja ivicama Web stranice pomoću ugneženih tabela	88
	Pravljenje slikovne mape smeštanjem delova slike u tabelu	88
	Deljenje slike na ćelije tabele radi bržeg učitavanja	90
	Smanjivanje vremena potrebnog čitaču da nacрта tabelu	92
	Simuliranje okvira pomoću tabele	92
	Usredsređivanje pažnje posetioca pomoću boja pozadine ćelija	94
	Vizuelno poravnanje sadržaja Web stranice pomoću vidljivih ivica tabele	96
	Upravljanje razmakom između kolona i širinom margina teksta Web stranice.	97
Poglavlje 3	HTML obrasci	100
	HTML oznake i atributi kojima se pravi obrazac	104
	Pravljenje jednogrednog polja za unos teksta	106
	Pravljenje višerednog polja za unos teksta	108
	Provera podataka iz polja za unos teksta pre slanja podataka iz obrasca	109
	Smeštanje polja za potvrdu u obrazac	111
	Dodavanje radio-dugmadi u obrazac	112
	Provera izbora radio-dugmadi pre slanja podataka iz obrasca	114
	Stavljanje padajuće liste (menija) u obrazac.	116
	Proveravanje da li je posetilac izabrao stavku iz liste pre slanja podataka iz obrasca.	118
	Menjanje stavki liste na osnovu informacija od posetilaca.	119
	Slanje svih vrednosti padajućeg menija Web serveru putem skrivenog polja	121
	Dodavanje dugmeta Reset u obrazac	122
	Sprečavanje posetioca da slučajno obriše elemente obrasca	124
	Dodavanje dugmeta Submit u obrazac.	125
	Zamena standardnih dugmadi Reset i Submit u obrascu slikama.	126
	Slanje rezultata obrasca elektronskom poštom bez CGI skripta	127
	Upravljanje izgledom elemenata obrasca i teksta pomoću HTML tabela.	129
	Pravljenje tastera prečice za kretanje po obrascu pomoću HTML oznake <label>	131
	Zadavanje čitaču Weba da pokrene funkciju provere obrasca pomoću atributa onClick	132
	Prosleđivanje vrednosti Web serveru putem skrivenih polja	134
	Sakrivanje unosa pomoću polja za unos lozinke.	135
	Dodavanje dugmeta opšte namene u obrazac	136
	Uključivanje i isključivanje elemenata obrasca tokom popunjavanja obrasca	137
Poglavlje 4	Kaskadni opisi stilova	140
	Primena više CSS pravila na jedno ime stila	151
	Biranje fonta sa svojstvom <i>font-family</i>	154
	Zadavanje veličine teksta svojstvom <i>font-size</i>	155
	Preklapanje teksta	157
	Poravnanje teksta Web stranice	159
	Upravljanje marginama i visinom reda	161
	Prikazivanje teksta u kolonama	163
	Ivice.	165
	Uvlačenje pasusa i upravljanje izgledom slova, reči i proredom	166

	Pomeranje teksta koji počinje inicijalom	168
	Prilagodavanje izgleda hiperveze	169
	Dodavanje senke	171
	Postavljanje ivične slike	172
	Raspoređivanje pozadinskih slika i vodenih žigova	174
	Plutajuće slike i tekst	176
	Podешavanje izgleda liste	178
	Pravljenje efekata s tekstom i slikama pomoću filtera	180
	Poravnanje natpisa s elementima obrasca i dodavanje boje na obrasce	183
	Prikazivanje galerije umanjenih slika s potpisima	186
	Upravljanje kursorom	188
	Preklapanje elemenata Web stranice	190
	Slanje opisa stilova programu za proveru ispravnosti	191
Poglavlje 5	XHTML i novi trendovi.	196
	Konverzija HTML-a u XHTML pomoću alatke HTML Tidy	207
	Izbor ispravne DOCTYPE definicije	211
	Provera ispravnosti Web stranice pomoću XHTML Validatora	213
	Podешavanje veličine teksta na XHTML Web stranici pomoću rezervisanih reči	216
	Grupisanje elemenata izborne liste XHTML obrasca oznakom <optgroup>	219
	Dodavanje boje XHTML tabelama pomoću pravila kaskadnog opisa stila	220
	Ugrađivanje fontova u XHTML stranice pomoću CSS pravila	223
	Umetanje jedne XHTML stranice u drugu pomoću umetnutog okvira	225
	Ažuriranje više umetnutih XHTML okvira odjednom	228
	Menjanje izgleda XHTML stranice na osnovu tipa medija	230
	Upravljanje načinom na koji čitač Weba štampa XHTML Web stranicu	233
Poglavlje 6	Slike.	236
	Slike za Web na različitim platformama	244
	Zadavanje dimenzija slike unutar HTML oznake slike	247
	Korišćenje atributa <i>alt</i> i slike u tekstualnim čitačima	249
	Pravljenje pomoćnog teksta umetanjem atributa <i>title</i> u HTML oznaku slike	252
	Komprimovanje fotografija u JPEG datoteku	253
	Snimanje gotovih sličica i teksta u datoteci formata GIF	256
	Kako da se slike naizgled brže učitavaju	258
	Korišćenje formata PNG-8 i PNG-24	260
	Priprema slika za Web pomoću programa za obradu slika	261
	Pravljenje slika za Web pomoću skenera	263
	Dodavanje horizontalnih linija u boji	264
	Upotreba atributa <i>lowsrc</i>	266
	Precizno prikazivanje boja pomoću palete boja za Web	268
	Pravljenje grafičkih hiperveza	270
	Pravljenje slika za pozadinu	271
	Providne GIF slike	274
	Preuzimanje slika preko celog ekrana pritiskanjem minijaturnog prikaza	276
	Učitavanje unapred i skladištenje	278
	Proširivanje palete boja za Web tehnikama dobijanja međutonova	279
	Zaobljavanje ivica teksta pretvorenog u sliku putem smanjivanja nazubljenosti	281

Poglavlje 7	Animacija, zvuk i video	284
	Pravljenje GIF animacija	300
	Podешavanje GIF animacije	302
	Pravljenje reklamnog natpisa pomoću GIF animacije	304
	Pravljenje glatkih prelaza između kadrova GIF animacija korištenjem međukadrova	306
	Flash film kao uvodni ekran Web lokacije	308
	Pravljenje Flash filma	311
	Pravljenje tekstualnih animacija pomoću programa FlaX	313
	Prenos zvuka i slike za reprodukovanje u realnom vremenu	313
	Pripremanje sadržaja za emitovanje	316
	Pravljenje stranice s Web kamerom	317
	Umetanje slike i zvuka na Web lokaciju korištenjem SMIL-a	319
Poglavlje 8	JavaScript	324
	Postupanje sa starijim čitačima koji ne podržavaju skriptove	335
	Smeštanje više vrednosti u jednu promenljivu korištenjem JavaScript nizova	336
	Uslovno izvršavanje	337
	Donošenje odluka na osnovu dva ili više uslova	339
	Izvršavanje iskaza kada uslov nije ispunjen	339
	Ponavljanje iskaza određen broj puta	340
	Ponavljanje iskaza dok je uslov ispunjen	341
	Obrada događaja u JavaScriptu	341
	Izvršavanje JavaScript iskaza u telu Web stranice	343
	Pozivanje JavaScript funkcije koju je definisao korisnik	345
	Pozivanje JavaScript funkcija iz atributa za obrade događaja	346
	Pogled izbliza na obradu događaja u JavaScriptu	348
	Formiranje interaktivnih komandi za navigaciju pomoću efekta Mouseover	350
	Korišćenje objektnog modela	352
	Pozivanje objekata Web stranice preko imena umesto preko pozicionog broja	354
	Izmena sadržaja objekta document	355
	Korišćenje JavaScript niza slika	358
	Upotreba JavaScript niza veza	360
	Menjanje boja Web stranice korištenjem JavaScripta	362
	Smeštanje kolačića na disk posetioca	363
	Formatiranje podataka kolačića korištenjem JavaScripta	365
	Pristupanje vrednosti kolačića iz datoteke za kolačić	366
	Uklanjanje kolačića iz datoteke kolačića	368
	Ušteda vremena i programiranje korištenjem unapred napisanih (spoljnih) skriptova	369
	Izrada animacija korištenjem atributa <i>onLoad</i>	371
	Prikazivanje samopromenljivih reklama korištenjem JavaScripta	372
	Preusmeravanje hiperveza u toku rada	373
	Učitavanje slika unapred radi skraćivanja vremena za prikaz	375
	Izrada klizećeg teksta korištenjem JavaScripta	376
Poglavlje 9	Java apleti i ActiveX objekti	378
	Korišćenje apleta za pravljenje iskačućeg navigacionog menija	397
	Korišćenje apleta za animaciju teksta	400
	Korišćenje apleta za prikazivanje i štampanje kalendara za bilo koju godinu	401

	Korišćenje apleta za nasumično prikazivanje pasusa iz tekstualne datoteke	402
	Korišćenje apleta za pravljenje navigacionog menija koji se pokreće u novom prozoru	404
	Korišćenje apleta za vertikalno pomeranje sadržaja datoteke unutar pravougaonog okvira na ekranu	407
	Korišćenje apleta za animaciju slike duž sinusoida	409
	Uređivanje izvornog Java koda radi pravljenja namenskog apleta	410
	Dodavanje Microsoft ActiveX kontrole Chat na Web stranicu	415
	Korišćenje samo ActiveX objekata sa Internet Explorerom	418
Poglavlje 10	PHP4	422
	Slanje podataka iz HTML obrasca u PHP skript	441
	Korišćenje PHP-a za sintaksnu analizu i izdvajanje rezultata obrasca	444
	Korišćenje PHP-a za slanje elektronskih poruka	447
	Utvrđivanje da li posetičev čitač Weba prihvata kolačiće	449
	Korišćenje PHP-a i datoteke za podešavanje pristupa Web lokaciji pomoću korisničkog imena/lozinke	451
	Sprečavanje posetilaca da se povezuju direktno na stranice na vašoj lokaciji	454
	Korišćenje PHP sesije za uspostavljanje stalne veze između posetioca lokacije i Web servera	455
	Formiranje MySQL baze podataka i tabela	457
	Prikazivanje rezultata SQL upita u HTML tabeli na Web stranici	459
	Korišćenje PHP-a za generisanje proizvoljne lozinke	461
	Korišćenje PHP-a i MySQL-a za podešavanje pristupa Web lokaciji pomoću korisničkog imena/lozinke	463
	Sprečavanje posetilaca da menjaju vrednosti promenljive URL argumentima	465
	Korišćenje PHP-a i MySQL-a za praćenje posetičevog kretanja po Web lokaciji	466
	Određivanje IP adrese posetioca za zahteve poslate preko posredničkog servera	468
	Sprečavanje jednog posetioca da preuzme identitet PHP sesije drugog posetioca	469
	Korišćenje PHP funkcija za formiranje šablona Web stranica	471
	Slanje datoteka Web stranicama	473
Poglavlje 11	Aktivne serverske stranice (ASP)	476
	Kontrolisanje protoka sadržaja od Web servera do čitača Weba preko HTML izlaznog toka	489
	Sprečavanje čitača Weba da prikaže stare ASP stranice	493
	Preusmeravanje čitača Weba na drugu Web stranicu	495
	Održavanje vrednosti promenljive između HTTP zahteva pomoću kolekcije cookies	497
	Pristupanje podacima iz obrazaca pomoću ASP kolekcije Form	499
	Preuzimanje podataka iz obrazaca pomoću ASP kolekcije QueryString	502
	Preuzimanje informacija iz kolekcije Server Variables	505
	Povezivanje na MySQL DBMS preko MyODBC upravljačkog programa	507
	Podešavanje Web lokacije za pristup preko korisničkog imena/lozinke	510
	Pokretanje sesije i rad sa sesijskim promenljivama	513
	Izvršavanje SQL upita i prikazivanje skupa rezultata upita u HTML tabeli	516
	Prikazivanje reklama pomoću Microsoftovog Ad Rotatora	520
	Praćenje prikazivanja i aktiviranja reklama Microsoftovog Ad Rotatora	523
	Rukovanje greškama „Status: 404 Not Found“	527

Poglavlje 12	Bezbednost i performanse	532
	Preuzimanje i instaliranje javnog ključa, digitalnog potpisa i identifikatora servera	544
	Pravljenje bezbednih Web stranica pod IIS-om	546
	Instaliranje softverske barijere	548
	Fino podešavanje dodele priključaka barijere	548
	Smanjenje izloženosti vaše lokacije virusima	551
	Poboljšanje performansi i bezbednosti onemogućavanjem deljenja štampača i datoteka	554
	Korišćenje klijentskih sertifikata za ograničenje korisničkog pristupa	555
	Nadgledanje sistemskih događaja radi otkrivanja uljeza	557
	Upotreba NTFS sistema datoteka	559
	Onemogućavanje daljinskih usluga	563
	Analiziranje ranjivosti sistema	566
	Obrada podataka sa kreditne kartice	567
	Pogled izbliza na lanac performansi Web lokacije	568
	Pravljenje Web farme	573
	Nadgledanje performansi servera	574
	Indeks	579